

Raad voor Vastgoed Rijksoverheid
Ministerie van Financiën

Jaarverslag 2008

Raad voor Vastgoed Rijksoverheid

The background of the page is a detailed architectural floor plan in white lines on a blue background. It shows various rooms, corridors, and structural elements of a building, with some text labels like 'WASKAMER' and 'TOEGANG' visible.

Samenvatting

2008 stond voor de Raad voor Vastgoed Rijksoverheid (RVR) vooral in het teken van een uitbreiding van de samenwerking. ProRail B.V., Staatsbosbeheer en het Centrum voor Opvang Asielzoekers (COA) traden toe tot de RVR. De aldus uitgebreide Raad sprak de intentie uit om de samenwerking verder te intensiveren.

Bovendien sloot de RVR zich aan bij het Public Real Estate Network (PuRE-net), een netwerk van Europese publieke vastgoeddiensten. Hiermee legde de RVR een basis voor de internationale uitwisseling van relevante vastgoedkennis en -ervaring.

Samen met de regio-RVR's werden initiatieven opgestart om de rol van de regio-RVR's te versterken.

Het kabinet besloot in 2008 om Domeinen OZ en het Gemeenschappelijk Ontwikkelingsbedrijf (GOB) te laten fuseren en de nieuwe dienst een bijzonder financieel instrumentarium toe te kennen dat gericht is op deelname van het Rijk in gebiedsontwikkeling. Dit is een belangrijke stap voorwaarts op het gebied van het doelmatig opereren van de rijksvastgoeddiensten.

De RVR adviseerde het kabinet over de uitwerking van het kabinetsbesluit naar aanleiding van het rapport IBO organisatie beheersfuncties vastgoed Rijk en werkte vervolgens aan de implementatie van haar adviezen. De RVR formuleerde zes gezamenlijke deelprojecten voor de RGD en de Dienst Vastgoed Defensie en gaf zo verder vorm aan de samenwerking tussen deze diensten. Ook legde de RVR contact met de NS om een bredere afweging van publieke belangen bij de reallocatie van overtollige ProRail-gronden binnen het rijk mogelijk te maken.

Domeinen OZ startte met de herijking van het beleid voor de agrarische domeingronden. De inzet van deze gronden als ruil- cq. compensatiegrond voor de realisatie van ruimtelijke doeleinden speelt hierbij een rol. De herijking zal in 2009 afgerond worden.

De RVR nam voor het eerst deel aan de PROVADA (Professionele Vastgoed Dagen) in Amsterdam. De PROVADA is een landelijke vastgoedbeurs voor professionals. De interne communicatie werd in 2008 geïntensiveerd, met name via het uitbrengen van 17 edities van RVR Actueel, de digitale nieuwsbrief van de RVR. Op het gebied van kennis was er bijzondere aandacht voor milieu en duurzaamheid en cultureel erfgoed. De opleidingen en symposia die de RVR had georganiseerd, werden goed bezocht. Ook de kennisuitwisseling van interne processen binnen de vastgoeddiensten werd in 2008 uitgebreid. Tenslotte werd de basis gelegd voor een nieuwe gemeenschappelijke vastgoedinformatievoorziening.

Inleiding

De RVR

De Raad voor Vastgoed Rijksoverheid (RVR) is opgericht in 2001. In de RVR werken verschillende vastgoeddiensten van het Rijk samen. Bij de oprichting van de RVR waren dat: de Dienst Landelijk Gebied (DLG), Rijkswaterstaat, Domeinen Onroerende Zaken, de Rijksgebouwendienst (RGD) en de Dienst Vastgoed Defensie (DVD).

In 2006 sloot het Gemeenschappelijk Ontwikkelingsbedrijf (GOB) aan en sinds 2008 nemen ook ProRail B.V., Staatsbosbeheer en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) deel in de Raad.

De missie van de RVR

De missie van de RVR kent twee niet te scheiden, maar wel te onderscheiden hoofdpijlers.

- De RVR maakt van het Rijk op de vastgoedmarkt een sterkere speler.
- De RVR zorgt voor efficiënt georganiseerde vastgoedactiviteiten van het Rijk.

Die twee hoofdpijlers zijn in het RVR werkprogramma 2007-2010 verder uitgewerkt in belangrijkste prioriteiten.

In dit jaarverslag worden die prioriteiten eerst kort genoemd; de nummering van prioriteiten correspondeert dan ook met de nummering van prioriteiten in het werkprogramma. Daarna wordt toegelicht wat de RVR in 2008 heeft gedaan om hier invulling aan te geven.

A. De RVR maakt van het Rijk een sterkere speler op de vastgoedmarkt

Op de vastgoedmarkt spelen de RVR-diensten een rol als eigenaar, aankoper, huurder, verkoper, (gebieds)ontwikkelaar of beheerder. Zo kunnen zij (ruimtelijke) beleidsdoelen als infrastructuur of de ecologische hoofdstructuur realiseren of voorzien in rijkshuisvesting (RGD, DVD). Door gezamenlijk te opereren en niet vanuit eventuele tegengestelde belangen, maakt de RVR van het Rijk een sterke speler op de markt en een krachtige partner in de onderhandelingen met derden, provincies, gemeenten en marktpartijen. Op die manier kunnen optimale resultaten worden behaald voor en door het Rijk als concern.

Deze extern gerichte pijler maakt de spanning zichtbaar tussen het sectorale dienstbelang en het belang van het Rijk als geheel. Hoewel deze spanning door de RVR-diensten herkend en erkend wordt, hebben ze afgesproken om op een aantal terreinen vóór het brede belang te kiezen. Dit is vertaald in de volgende zes prioriteiten

A.1. Gebiedsontwikkeling en het GOB tot een succes maken

De RVR wil een belangrijke bijdrage leveren aan het tot een succes maken van gebiedsontwikkeling en in relatie daarmee het GOB.

Het aantal projecten waarvoor het GOB werd ingeschakeld, is vorig jaar verder gegroeid. Op 31 december 2008 vertegenwoordigde het GOB het Rijk in acht grote(re) gebiedsontwikkelingsprojecten: Almere, Vlieggkamp Valkenburg, Greenport Venlo, Bloemendalerpolder, Vliegveld Twente, Moerdijk, Hembrugterrein en Haarlemmermeer. De RVR participeerde in het Ambtelijk Opdrachtgevers Beraad (AOB) dat beslist over het al dan niet inschakelen van het GOB. De regio-RVR adviseerde het AOB en het GOB en speelde een coördinerende rol in kleinere gebiedsontwikkelingsprojecten (zie ook A.2).

In 2007 startte een onderzoek naar de mogelijkheden om het Gemeenschappelijk Ontwikkelingsbedrijf (GOB) daadwerkelijk (beheerste) risico's te laten nemen om op die manier ontwikkelingsgericht te kunnen werken. Eind 2007 vroeg de Tweede Kamer met de Motie Atsma, (Kamerstukken II 2007/08, 31 200 XIV, nr. 111) aandacht voor de mogelijkheid om DLG, GOB en Domeinen OZ samen te voegen. In 2008 besloot het kabinet om Domeinen OZ en het GOB te laten fuseren en een bijzonder financieel instrumentarium toe te kennen. Hierdoor wordt een sterkere en efficiënte organisatie tot stand gebracht, gericht op modern en doelmatig vermogensbeheer en een sterker en beter georganiseerd optreden in gebiedsontwikkelingsprojecten. Op een later moment zal worden bekeken of een bredere fusie met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en het BBL mogelijk is.

De nieuwe fusiedienst krijgt een baten-lastenstatus, kan geld lenen bij het ministerie van Financiën, krijgt een eigen vermogen om risico's op te vangen, kan verworven gronden activeren en krijgt de mogelijkheid om de jaarlijkse rente bij te schrijven op de hoofdsom van geldleningen. Dit instrumentarium wordt nog verder uitgewerkt. Dat geldt ook voor de governance van de fusiedienst (zie Kamerstukken II 2008-2009, 31700XIV, nr. 18). De fusie zal naar verwachting medio 2009 een feit zijn.

A.2.

De regio-RVR's versterken

De RVR hecht veel waarde aan het verder versterken van de regio-RVR's. Op lokaal niveau komen de verschillende diensten elkaar immers tegen bij het uitvoeren van concrete projecten.

De drie regio-RVR's hebben in de loop van 2008 een werkprogramma vastgesteld dat als basis dient voor het ontwikkelen van activiteiten.

De regio-RVR's willen hun adviesrol voor het AOB en het GOB verder invullen. Ook willen zij hun toegevoegde waarde in niet-GOB-projecten verder uitwerken. Daarom hebben zij in 2008 een inventarisatie gemaakt van de grotere (gebiedsontwikkelings) projecten in de regio en van de mogelijkheden voor intensievere samenwerking en afstemming in die projecten. De projecten zijn ook getoetst op de eventuele mogelijkheid tot inzet van het GOB. De regio-RVR's stuiten bij het zoeken naar mogelijkheden om hun rol te versterken op het spanningsveld voor een individuele dienst tussen samenwerken met andere diensten en de belangen van de eigen dienst. Afsproken is dat de regio-RVR's in zulke gevallen vaker en eerder de hulp van de projectdirectie Vastgoed zullen inroepen, zodat de problemen op het niveau van de landelijke RVR besproken kunnen worden.

Eind 2008 ten slotte is gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden voor het uitwisselen van actuele (gestandaardiseerde) projectinformatie in RVR-verband.

A.3.

Het formuleren van voorstellen voor activabeleid

De RVR zoekt voortdurend naar kansen om rijksbeleid sneller, beter en goedkoper te kunnen uitvoeren. Daarbij wordt ook gekeken naar het beschikbare instrumentarium. Verder toetst de RVR nieuw beleid of nieuwe randvoorwaarden van departementen voor het omgaan met (rijks)vastgoed. De scope van de RVR omvat het volledige kader dat in acht genomen moet worden bij het investeren in en omgaan met vastgoed voor de realisatie van rijksbeleidsdoelstellingen.

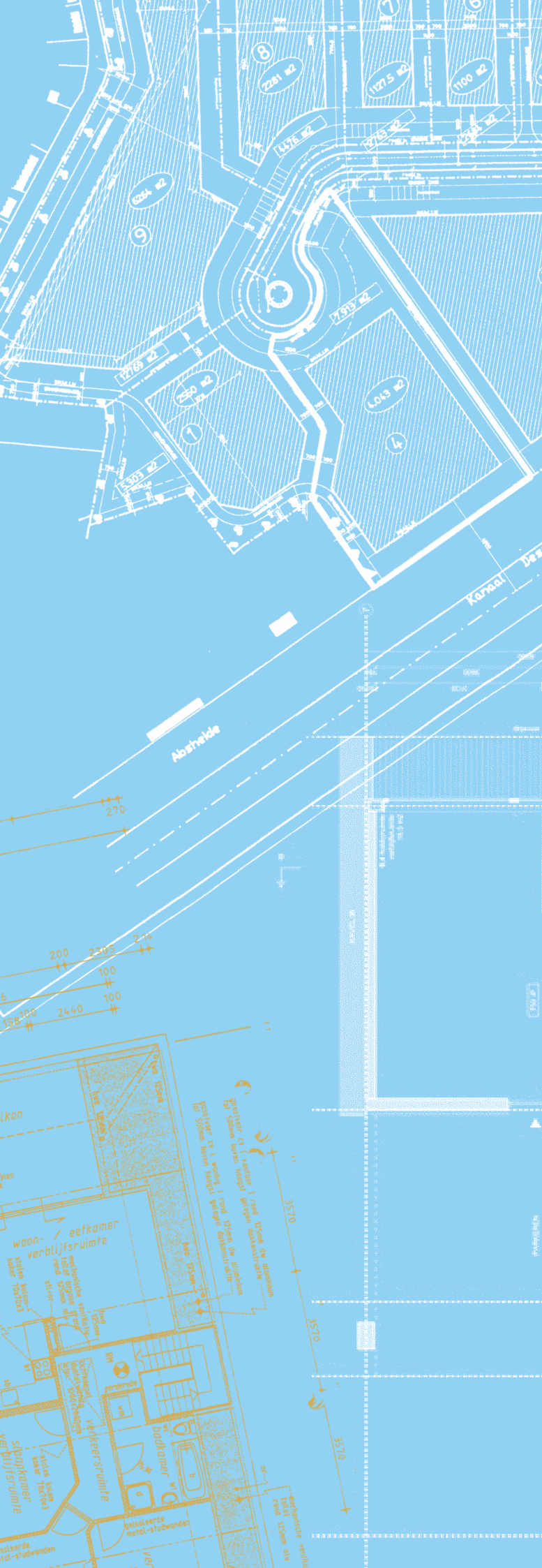
Domeinen OZ is op 1 januari 2008 gestart als baten-lastendienst. In A.1. werd al ingegaan op het besluit om Domeinen OZ en het GOB samen te voegen en te voorzien van een nieuw instrumentarium voor modern en doelmatig vermogensbeheer en een sterker en beter georganiseerd optreden in gebiedsontwikkelingsprojecten. De RVR heeft in 2007 de diensten opgeroepen om situaties in kaart te brengen waarin bedrijfseconomisch doelmatig handelen in vastgoed mogelijk belemmerd werd door begrotingsvoorschriften. Er is een aantal situaties gemeld. In 2008 bleek dat bij sommige van deze situaties een oplossing kon worden gevonden binnen het

bestaande begrotingsregime. In de andere situaties kon de RVR nog niet vaststellen wat precies de restricties van het begrotingsregime zouden zijn. Hiervoor was meer informatie nodig. De RVR behandelt naar verwachting begin 2009 een eerste situatie waarin bedrijfseconomisch doelmatig handelen (mogelijk) wordt belemmerd door begrotingsvoorschriften.

Eind 2008 is ten laste van de faciliteit voor anticiperend en ontwikkelingsgericht handelen een lening van bijna € 400.000,- verstrekt aan het BBL. Het bedrag is bedoeld voor het ontwikkelingsgericht aankopen van gronden in het 'Economisch Werklandschap' van het gebiedsontwikkelingsproject Greenport Venlo/Klavertje Vier.

Ten slotte is Domeinen OZ in 2008 gestart met een herijking van het beleid voor de agrarische domeingronden (m.n. de agrarische rijksgronden in de IJsselmeerpolders en de Wieringermeer). De RVR wil onderzoeken of het mogelijk is om gronden als deze meer dan tot nu toe in te zetten als ruil- of compensatiegrond voor het realiseren van ruimtelijke doelstellingen van andere departementen. De herijking zal in de loop van 2009 afgerond worden.

A.4.

Het verbreden van het netwerk van de RVR via contacten met andere organisaties

De RVR onderzoekt of samenwerking met andere organisaties (dan de RVR-diensten) mogelijk is. De vormen van samenwerking kunnen dan zeer verschillend zijn; soms zou het om intensieve contacten gaan, soms alleen om het actief uitwisselen van informatie. Dat laatste gebeurt al op internationaal niveau met overheidsorganisaties en met vergelijkbare vastgoeddiensten.

In 2008 is er diverse malen internationaal contact geweest via PuRE-net, een netwerk van Europese publieke vastgoeddiensten. Een vertegenwoordiger van het Italiaanse Agenzia del Demanio (de Italiaanse Domeinen) bezocht de RVR. Vertegenwoordigers van de RVR brachten een bezoek aan Dublin (Office of Public Works) en Londen (Office of Government Commerce, Estates Division). Ten slotte nam de RVR deel aan de jaarvergadering van PuRE-net in Londen. Hier werd afgesproken dat Nederland een internationale werkgroep ('working table') voor gebiedsontwikkeling zal oprichten. De werkgroep gaat aan de slag met 'de nationale overheid als actieve ontwikkelaar'. Inmiddels hebben verschillende landen aangeboden een bijdrage te leveren. De werkgroep gaat in september 2009 aan de slag. In Londen werd ook afgesproken elkaars ervaringen met aanbesteding uit te wisselen. De RVR organiseert in 2009 een studiedag over dit onderwerp. Op initiatief van regio-RVR Zuid is een bezoek gebracht aan Antwerpen om kennis te maken met de Rijks- en gewestelijke vastgoeddiensten uit België c.q. Vlaanderen. Eind 2008 bracht een Belgische delegatie op uitnodiging van de RVR-Zuid een tegenbezoek aan de haven van Rotterdam. Tenslotte inventariseerde de RVR welke internationale activiteiten de RVR-diensten uitvoeren of hebben uitgevoerd. Die internationale activiteiten en netwerken staan in een beknopt schematisch overzicht dat in 2009 verder wordt uitgewerkt.

A.5.

Het verkennen van organisatievormen en werkwijzen die de positie van het Rijk op termijn kunnen versterken

De RVR blijft verkennen in hoeverre organisatorische wijzigingen of aanpassingen in de werkwijze van de vastgoeddiensten op termijn tot een betere positie van het Rijk op de vastgoedmarkt kunnen leiden. In die verkenning komt ook de vorm van de RVR aan bod.

Tijdens de RVR-jaarvergadering op 10 september 2008 spraken de diensten de intentie uit de samenwerking verder te verbeteren. Deze intentie is vastgelegd in een gezamenlijke verklaring. Naar aanleiding van de intentieverklaring zal in 2009 de Regeling taken en werkwijze Raad voor Vastgoed Rijksoverheid worden aangepast.

A.6.

Externe communicatie ontwikkelen en uitwerken

De RVR is voor externen nog niet zichtbaar genoeg als dé organisatie van het Rijk op het gebied van vastgoed. De RVR wil daar de komende tijd extra aandacht aan besteden. Het accent zal liggen op de profilering van het Rijk als vastgoedpartner, waarbij de RVR zorgt voor efficiënt georganiseerde vastgoedactiviteiten en sterk spel op de markt. Verder is er extra aandacht voor de profilering van de regio RVR, die de belangrijke taak heeft zich te laten gelden bij andere overheden en private partners in de regio.

In 2008 organiseerde de RVR opnieuw een aantal cursussen en bijeenkomsten die ook toegankelijk waren voor derden.

Begin 2008 verscheen de corporate brochure. Eind 2008 rolde de Engelstalige versie van de persen. De brochures zijn ook te vinden op de website van de RVR op Rijksweb.

De RVR nam ook voor het eerst deel aan de PROVADA, de Professionele Vastgoed Dagen. Van 10-12 juni 2008 presenteerde de RVR zich daar samen met de RGD, Domeinen OZ en het GOB. Tijdens de PROVADA overlegden de communicatieadviseurs van de RVR-diensten over de communicatiestrategie van de RVR. De RVR wil rekening houden met de verscheidenheid van de vastgoeddiensten, maar ook het accent leggen op wat de diensten onderling bindt. Het is de bedoeling dat nog verder vorm wordt gegeven aan een gezamenlijke communicatiestrategie. De RVR maakte in 2008 infobladen over onder andere de RVR, de regio-RVR, de aangesloten diensten en het RVR informatiesysteem Ruimtelijke Informatie Vastgoedverkeer.

B.

De RVR zorgt voor efficiënt georganiseerde vastgoedactiviteiten van het Rijk

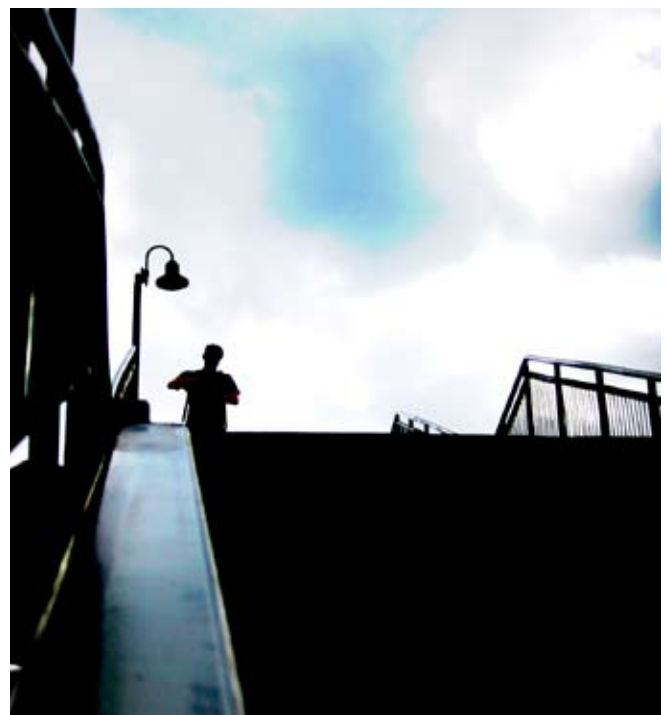
Uit ervaring blijkt dat er overlap zit in activiteiten en behoeften van de bij de RVR aangesloten diensten. Deze overlap maakt een gezamenlijke aanpak wenselijk voor diverse onderdelen. Efficiencyverbetering is niet alleen een doel op zich, maar ook een middel om een sterke(re) speler op de vastgoedmarkt te worden. De RVR heeft voor het bereiken van dit doel de volgende acht prioriteiten gesteld.

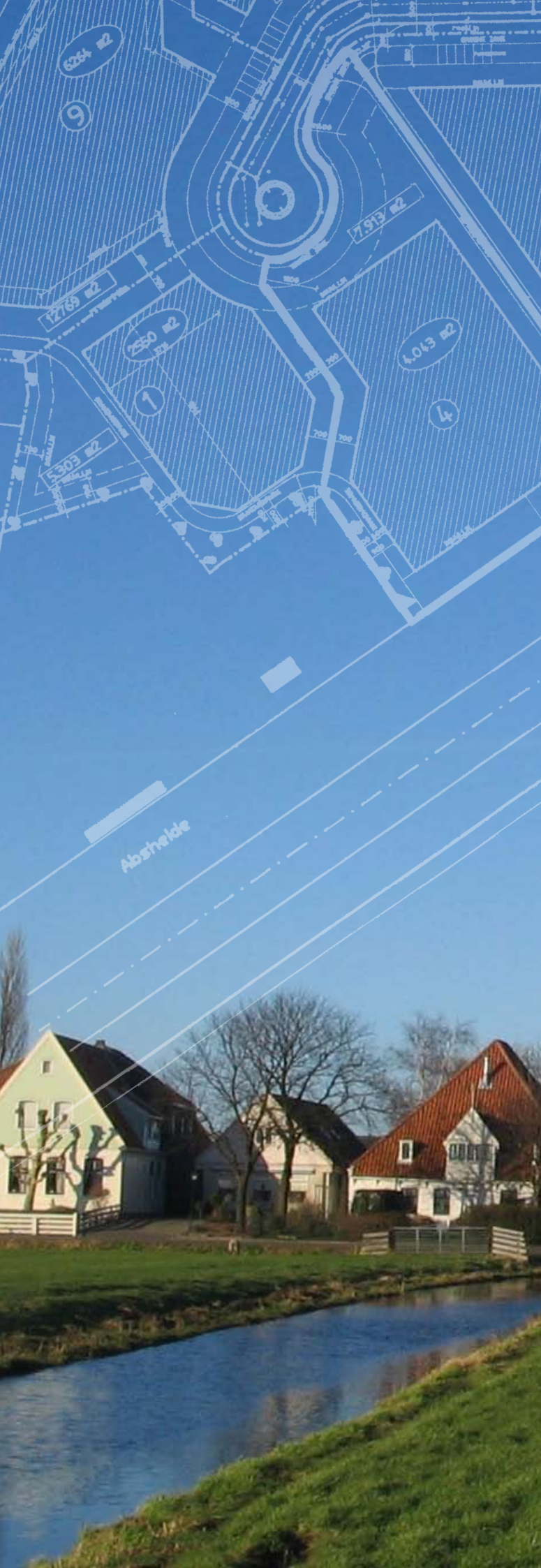
B.1.

Elkaars kerncompetenties (er)kennen, gebruiken en verder ontwikkelen

Vanuit een vooral inhoudelijke invalshoek wordt gezocht naar terreinen waarop de RVR-diensten van elkaars diensten gebruik zouden kunnen maken. Ook wordt gekeken welke competenties (verder) ontwikkeld kunnen worden.

In 2007 zijn de competenties van de verschillende RVR-diensten in kaart gebracht. Vorig jaar zijn hieruit de kerncompetenties gedestilleerd. In 2009 zullen afspraken worden gemaakt over het gebruiken van elkaars competenties. Ook de resultaten uit het onderzoek naar de samenwerking tussen de DVD en Rgd (zie punt B.6) worden dan meegenomen. In 2008 is gestart met de voorbereiding voor een samenwerkingsovereenkomst tussen OCW/ Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM), RGD en ARBM (Atelier Rijksbouwmeester).

B.2.

Elkaars interne processen bespreken om van elkaar te leren

Gebleken is dat de vastgoeddiensten vergelijkbare vastgoedprocessen hebben, maar dat er ook verschillen zijn. De RVR vindt dat de diensten kunnen leren van deze verschillen.

In voorgaande jaren zijn al benchmarks op het gebied van kennis uitgevoerd bij de DVD en DLG. In 2008 is zo'n benchmark uitgevoerd bij Domeinen OZ en bij RWS is eenzelfde benchmark opgestart.

Het RVR-jaartheme in 2008 was: "wet en regelgeving". In dit kader onderzocht de RVR hoe elke dienst heeft georganiseerd dat nationale en Europese veranderingen in het omgevingsrecht en het aanbestedingsrecht bekend worden binnen de hele dienst.

Conclusie van het onderzoek was dat er duidelijke verschillen zijn tussen de diensten. Het rapport 'Radar op regelgeving' bevat drie aanbevelingen die inmiddels verder worden uitgewerkt.

RWS, SBB, ProRail en DVD gaan elkaar inzicht geven in de onderhouds- en exploitatieprocessen binnen de eigen dienst.

In het kader van het onderzoek naar internationale activiteiten (zie A.4) is met name gekeken naar hoe de diensten hun internationale activiteiten hebben georganiseerd.

De Hoofden Control van de RVR-diensten kwamen in 2008 voor de eerste maal bijeen om te kijken of ze kunnen leren van elkaars expertise en oplossingen.

B 3.

Gemeenschappelijke onderwerpen uitdiepen en met elkaar delen

De vastgoeddiensten lopen in het dagelijkse werk regelmatig tegen inhoudelijke vraagstukken aan waar andere diensten ook mee te maken hebben. Hoewel iedere dienst een oplossing of aanpak voor de vraagstukken weet te vinden, is het voor een aantal onderwerpen zinvol een gezamenlijke strategie te kiezen. Daardoor leert men van elkaars oplossingen en wordt een eenduidige aanpak bevorderd.

B.3.1.

Milieu

De RVR wil dat de vastgoeddiensten uiterlijk in 2010 genoeg weten over de belangrijkste onderwerpen op het gebied van milieu (bodemverontreiniging, legionella, asbest enz.). Ook moet dan een eenduidige aanpak zijn vastgelegd. Verder wil de RVR onderzoeken waar en hoe zij een substantiële bijdrage kan leveren aan duurzaamheid (denk aan grondstof- en energiebesparing, beperking van CO₂-uitstoot enz.). Duurzaamheid is immers een belangrijk onderdeel van het kabinetsbeleid.

De RVR heeft begin 2008 werkafspraken rond het onderwerp energielabeling gemaakt en gepubliceerd op de website van de RVR op het Rijksweb. Daarna is onderzocht welke behoeften de diensten hebben voor het omgaan met voor hen belangrijke (technische) milieuonderwerpen. Op basis van dit onderzoek is besloten om samen met VROM te werken aan een herziening van de Interdepartementale Gedragslijnen voor het omgaan met bodemverontreiniging in Staatseigendommen. Daarnaast neemt de RVR van Senternovem/Bodem+ het secretariaat over van de Interdepartementale Werkgroep Uitvoering Gedragslijnen. Naar verwachting worden beide zaken in de loop van 2009 geëffectueerd. Ten slotte is de RVR gestart met het in kaart brengen van de concrete bijdragen die de RVR-diensten in hun dagelijkse werk kunnen leveren aan duurzame ontwikkeling. De RVR wil deze inventarisatie gebruiken als basis voor een gezamenlijk statement. De regio-RVR Noord-Oost organiseerde in 2008 een themamiddag rond duurzaamheid.

B.3.2.

Cultuurhistorie

De vastgoeddiensten hebben behoefte aan informatie, kennisuitwisseling en ondersteuning op het gebied van het omgaan met (potentiële) archeologische waarden, monumenten en cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen. Deze aspecten spelen een rol bij gebiedsontwikkeling, herinrichting, hergebruik en afstoting. Het behoud van cultuurhistorische waarden kan beperkingen opleggen, maar kan ook gezien worden als een uitdaging voor ontwikkeling. Dit laatste past zeker in het kabinetsbeleid!

De RVR bracht in 2007 een Kennisgids uit over vastgoed en archeologie. In 2008 startte de RVR-werkgroep Cultureel Erfgoed met het in kaart brengen van de informatie- en samenwerkingsbehoeften van de vastgoeddiensten rond monumenten en cultuurhistorische landschappen. Daarnaast is de werkgroep Financieel Avontuur begonnen met het zoeken naar nieuwe financiële en organisatorische mogelijkheden voor het dekken van de instandhoudings- en exploitatiekosten van

monumenten van het rijk. De resultaten van dat laatste onderzoek zullen naar verwachting in de zomer van 2009 worden gepubliceerd. Medewerkers van diverse RVR-diensten hebben deelgenomen aan een Community of Practice (training on the job) voor het hergebruik van gebouwen. De training was door de RGD georganiseerd. De RVR wil deze Community of Practice verder uitbouwen.

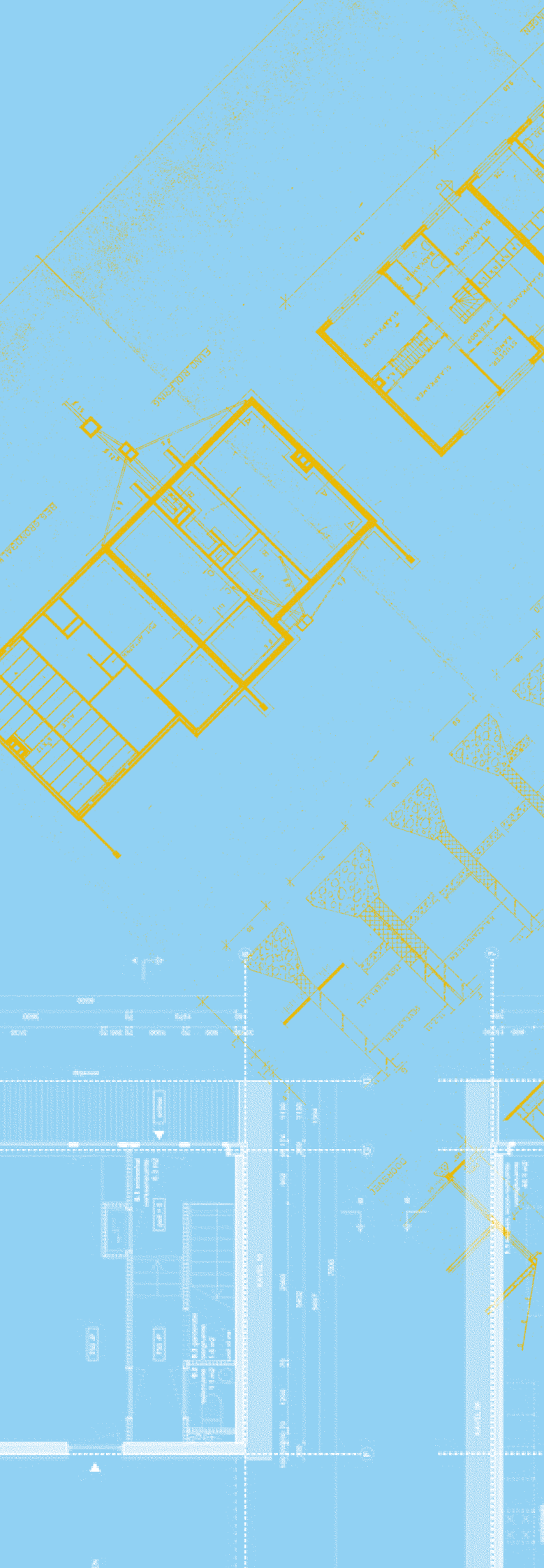
B.3.3.

Brandveiligheid

Het verbeteren van de brandveiligheid vraagt ook om afstemming tussen de vastgoeddiensten. Dat wordt benadrukt door gebeurtenissen als de vuurwerkcramp in Enschede en de brand in het cellencomplex voor uitgeprocedureerde asielzoekers op Schiphol.

In 2007 zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid van overtollig gestelde overheidsgebouwen. Daarna is afgesproken dit onderwerp voorlopig te laten rusten. Kennis en ervaring over brandveiligheid worden vanzelfsprekend wél uitgewisseld.

B.3.4.

Buisleidingen, kabels en leidingen

De RVR heeft geconstateerd dat haar diensten een dringende behoefte hebben aan duidelijkheid over kabels en leidingen. Het gaat dan om zaken als registratie (Kadaster/KLIC), juridische aspecten, het al dan niet in rekening brengen van gebruiksvergoedingen en de hoogte daarvan, risico's, bebouwingsmogelijkheden en aansprakelijkheden. Bovendien is er nieuwe wetgeving op komst. De RVR heeft dan ook besloten om een integrale Kennisgids over dit onderwerp uit te brengen.

Door vertraging van de nieuwe wetgeving heeft de RVR het uitbrengen van de Kennisgids naar het voorjaar van 2009 moeten verschuiven.

B 4.

Overige kennisontwikkeling gezamenlijk uitvoeren

De activiteiten op het gebied van kennis en inzicht in vastgoed moeten in de meest ruime zin worden verbreed en verdiept. Het doel is dat de rijksvastgoeddiensten uiteindelijk voldoende onderling toegankelijke kennis en kunde op vastgoedgebied hebben.

In 2008 namen achttien medewerkers van de vastgoeddiensten deel aan alweer de zesde editie van de RVR-cursus Vastgoedeconomie. Twintig medewerkers startten met de vijfde editie van de opleiding Juridisch Vastgoed Rijksoverheid.

De RGD stelde een basisopleiding geïntegreerde contractsvorming open voor alle rijksambtenaren die met PPS-aanbesteding te maken hebben. De DVD organiseerde een in company cursus Besluit Bodemkwaliteit die ook open stond voor medewerkers van andere vastgoeddiensten. De belangstelling voor RVR-opfriscursussen over de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening was met ruim 100 deelnemers zeer groot.

In 2008 bracht de RVR een Kennisgids (richtlijn) uit over onteigening, met name voor de realisatie van het project Ruimte voor de Rivier.

B 5. Gemeenschappelijke informatievoorziening ontwikkelen

De GIS-applicatie 'Ruimtelijke Informatie Vastgoedverkeer' is het belangrijkste RVR-product op het gebied van de gemeenschappelijke vastgoedinformatievoorziening tot nu toe. De applicatie is via het Rijksweb toegankelijk. De RVR wil deze applicatie verder ontwikkelen tot een gezamenlijk, overkoepelend vastgoedinformatiesysteem. Onderlinge informatievoorziening en -uitwisseling zijn immers cruciaal bij samenwerking en afstemming.

Begin 2008 kwam een nieuwe release van het RVR GIS-informatiesysteem Ruimtelijke Informatie Vastgoedverkeer (RIV) beschikbaar via Rijksweb. Deze release bevat veel nieuwe informatie zoals luchtfoto's, archeologische waardenkaarten, bodemsoorten en provinciale streekplannen. Bestaande informatie, zoals aan- en verkoopplannen en kadastrale eigendomsinformatie, is geactualiseerd. Bovendien kan men nu kaarten op maat laten maken. Een speciale editie van RVR-actueel besteedde aandacht aan het vernieuwde RIV. Inmiddels hebben ca. 300 gebruikers toegang tot het systeem en is het aantal informatielagen uitgebreid tot ongeveer twintig.

De RVR onderzocht in 2008 hoe een gemeenschappelijke, overkoepelende informatievoorziening voor de rijksvastgoeddiensten eruit zou moeten zien en of de ontsluiting van deze informatie via webservices technisch mogelijk is. In 2007 is een periodiek gebruikersoverleg met het Kadaster gestart om de dienstverlening van het Kadaster aan de RVR-vastgoeddiensten te verbeteren. In 2008 werd stilgestaan bij de vele nieuwe ontwikkelingen bij het Kadaster en werd benoemd waar de dienstverlening (nog verder) kon worden verbeterd. Een aantal actiepunten uit dit overleg is door het Kadaster en de RVR opgepakt. In de tweede helft van 2008 werd een eerste informatiebijeenkomst gehouden over de consequenties van de inwerkingtreding van de Wet Basisadministratie Adressen en Gebouwen voor de informatiesystemen van de RVR-diensten. Deze wet treedt in 2009 in werking.

B.6. Advisering van het kabinet naar aanleiding van het IBO

In 2006 is een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) uitgevoerd naar de organisatie van de beheersfuncties voor het vastgoed van het Rijk (Kamerstukken II 2005/06, 30 253, nr.3). Het Kabinet heeft in haar reactie op het IBO-eindrapport aangegeven dat een aantal voorwaarden moet worden verbeterd. Dit om het rijksvastgoedstelsel slagvaardig, professioneel en toekomstvast te laten functioneren. Het Kabinet wil onder andere

uitwerken hoe financiële en juridische kennis bij Domeinen OZ kan worden samengevoegd. Zo kan privaatrechtelijke aankoop - dat wil zeggen: de waardebeoordeling bij een aankoop en de notariële en administratieve afhandeling daarvan - door één professionele organisatie worden uitgevoerd. Ook wil het Kabinet onderzoeken welke voor- en nadelen er zijn als de huisvesting van COA, DVD en ZBO's wordt geconcentreerd bij de RGD. Ten slotte heeft het Kabinet besloten de Regeling materieelbeheer 2006 op COA en ProRail van toepassing te verklaren. Om een budgetneutrale toepassing te garanderen worden middelenafspraken gemaakt met de ministeries van Justitie en Verkeer en Waterstaat. Het Kabinet heeft de RVR gevraagd om haar over de uitwerking van deze punten te adviseren.

In januari 2008 heeft de RVR advies uitgebracht aan de betrokken bewindslieden. Aansluitend startte zij met een nader onderzoek naar de mogelijkheden tot samenwerking tussen de RGD en de DVD op het gebied van huisvesting en de mogelijkheden om ZBO's en de RGD structureel te laten afstemmen over huisvestingsontwikkelingen. Ook werd door haar een nader onderzoek gestart naar de verdere uitwerking van de samenwerking tussen Domeinen OZ en RWS bij grondvererving en de implementatie van het kabinetsbesluit over overtollige COA-gronden.

Het onderzoeksproject 'samenwerking RGD-DVD' spitst zich toe op zes onderwerpen: professioneel opdrachtgeverschap, PPS, (her) ontwikkeling van (binnenstedelijke) locaties, kantoorgebouwen, technisch beheer en onderhoud en regio/districtskantoren. Voor deze zes onderwerpen zijn afzonderlijke projectopdrachten geformuleerd. De overige vastgoeddiensten is gevraagd te bepalen bij welke onderwerpen zij willen aanhaken. Deze inventarisatie zal begin 2009 worden afgerond. De RVR wil vóór medio 2009 de eerste concrete stappen op het gebied van samenwerking voor de zes verschillende onderwerpen hebben gezet.

Het onderzoek "samenwerking RWS-Domeinen OZ" richt zich op taxaties die Domeinen OZ voor RWS kan verrichten bij anticiperende aankopen en op het voeren van aankooponderhandelingen voor RWS wanneer daar sprake is van een capaciteitstekort. Begin 2009 zal het onderzoek worden afgerond en gaat de feitelijke samenwerking van start.

Met het oog op de implementatie van het kabinetsbesluit over overtollige COA-gronden is onderzocht welke risico's er eventueel kleven aan het verrichten van taxatiediensten door Domeinen OZ voor het COA. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek heeft de RVR besloten om samen met Justitie te gaan werken aan een aanpassing van wet- en/of regelgeving.

Ten slotte werkte de RVR in 2008 aan haar advies over de implementatie van het kabinetsbesluit over overtollige ProRail-gronden. Naar verwachting zal de RVR de bewindslieden in de loop van 2009 kunnen adviseren.

B.7.

Samenwerking op het terrein van Personeelszaken

De RVR wil ook op het gebied van personeelszaken nauwere samenwerking tot stand brengen. Iedere vastgoeddienst heeft een afdeling personeelszaken. De werving van personeel is vaak op dezelfde externe doelgroep gericht. Dit geldt in het bijzonder als er specialisten nodig zijn.

In 2007 is een periodiek overleg gestart tussen de hoofden P&O van de RVR-diensten. Dat overleg werd in 2008 voortgezet. Het eerste project dat uit het overleg voortvloeide, namelijk de mogelijkheid tot tijdelijke personeelsuitwisseling tussen de diensten, bleek helaas niet succesvol. In de loop van 2009 zal de RVR opnieuw de belangstelling voor personeelsuitwisseling inventariseren. Verder zijn in de tweede helft van 2008 twee rijkstrainees bij de gezamenlijke vastgoeddiensten aan de slag gegaan.

Via RVR-actueel (zie ook B.8.) worden de vacatures bij de RVR-diensten onder de aandacht van de medewerkers van alle vastgoeddiensten gebracht.

DLG bij planontwikkeling en de nieuwe Structuurvisie Randstad 2040. De themabijeenkomsten werden goed bezocht. De zevende jaarlijkse Landelijke Vastgoeddag Rijksoverheid werd gehouden in het Aviodrome bij Lelystad. Er waren ruim 200 deelnemers. Prof. Friso de Zeeuw (directeur Nieuwe Markten van Rabo Bouwfonds en hoogleraar Gebiedsontwikkeling) ging in op aanbesteding in gebiedsontwikkeling in internationaal perspectief. Jan Fokkema (directeur NEPROM) besteedde aandacht aan het selecteren van een partner in gebiedsontwikkelingsprojecten. Prof. dr. H.A.J. de Ridder (TU Delft) belichtte duurzaamheid in de bouw/ het Living Building Concept en Ir. C.A. (Charles) van Marreloo (Atelier Rijksbouwmeester) ging in op de betrokkenheid van het Atelier Rijksbouwmeester bij duurzaam bouwen.

Personele bezetting/wisseling

RVR-leden Henk Mulder (DLG) en Luc Kohsiek (RWS) namen in 2008 afscheid. Zij werden opgevolgd door respectievelijk Peter Hey en Theo van de Gazelle.

De projectdirectie Vastgoed was in 2008 weer volledig bezet (de projectdirectie is de beleidsmatige ondersteuner en het secretariaat van de RVR, dat voor het grootste deel wordt bemenst door gedetacheerden van de RVR-diensten). Ook gingen er twee rijkstrainees aan de slag (zie ook B.7.).

B.8. Communicatie gericht op de eigen organisaties (verder) ontwikkelen en uitvoeren

Het is belangrijk dat de medewerkers van de RVR-diensten op de hoogte blijven van gemeenschappelijke ontwikkelingen, plannen en bijeenkomsten. Interne communicatie blijft voor de RVR dan ook een zeer belangrijk aandachtspunt.

In 2007 is de RVR enthousiast van start gegaan met het verspreiden van een digitale nieuwsbrief, RVR Actueel. In 2008 verschenen 17 nummers van RVR Actueel, waaronder vier speciale edities. RVR Actueel brengt nieuws over (de samenwerking van) de RVR-diensten. De speciale edities gingen in op het vernieuwde geografisch informatiesysteem (zie ook B.5.), de RVR zelf, de mogelijkheid tot personeelsuitwisseling (zie ook B.7.) en een terugblik op de Landelijke Vastgoeddag 2008 (zie ook hieronder). Waar mogelijk linkte RVR Actueel naar uitgebreidere informatie op de website van de RVR op Rijksweb. Eind 2008 had RVR Actueel ruim 1100 abonnees, 100 meer dan eind 2007. De lezers waardeerden RVR Actueel met een 7,2, zo bleek uit een enquête.

De RVR organiseerde zes themalunchbijeenkomsten in 2008. Centraal stonden respectievelijk Staatsbosbeheer, het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT), ING Realestate, het Project Ontwikkeling Militaire Terreinen (PROMT), het verlenen van maatwerkadvies door het Kadaster en